

Bijlagen 2020
10 november 2020
Nr. 42/5
Reg.nr. INTB-20-04671
Bijlagen: 2

Agendapunt: 11

Voorstel tot het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2025 en het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma GRP 2021.

Aan de gemeenteraad

Oldenzaal wil een gezonde, kwalitatief aantrekkelijke gemeente zijn

Wij voeren onze zorgplichten voor water zó uit dat de volksgezondheid wordt beschermd, een aantrekkelijke leefomgeving wordt gecreëerd en de ruimtelijke kwaliteit zo hoog mogelijk is. We doen dit doelmatig en met zo min mogelijk maatschappelijke kosten.

Oldenzaal voldoet aan de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater

Gemeente Oldenzaal heeft de ambitie bij te dragen aan het welzijn van haar inwoners. De inwoners van onze gemeente moeten fijn kunnen wonen, werken en leven. Vanuit de gemeentelijke watertaken kunnen we een grote bijdrage leveren aan deze ambities. Dit gemeentelijk rioleringsplan (GRP) beschrijft hoe we de aankomende jaren (2021-2025) invulling zullen geven aan onze watertaken en hoe dit bijdraagt aan onze ambities.

Meerjarige doorkijk en jaarlijkse evaluatie en voortgang

De opzet van het GRP is dezelfde als het voorgaande GRP. Deze opzet is grotendeels overeenkomstig de nationale Leidraad riolering, maar houdt ook al rekening met de overgang naar de Omgevingswet. De komst van de Omgevingswet betekent dat de planverplichting voor het opstellen van een GRP verdwijnt. De drie waterzorgplichten blijven echter bestaan, net als de verplichting om de financiën te verantwoorden. Die onderwerpen krijgen een plek in de omgevingsvisie, omgevingsplannen en uitvoeringsagenda van de gemeente Oldenzaal. Vooruitlopend op de overgang naar de Omgevingswet hebben we dit GRP zo ingedeeld dat de onderdelen relatief eenvoudig overgenomen kunnen worden in de nieuwe planvormen.

Na een evaluatie van het huidige GRP beschrijft het nieuwe GRP de beleidskaders en de huidige situatie. Daarna gaat het GRP in op de gemeentelijke watertaken; de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Tot slot wordt ingegaan op de middelen en de ontwikkeling van de rioolheffing.

Jaarlijks wordt een voortgangsnotitie opgesteld met een uitvoeringsprogramma voor het volgende jaar. U krijgt daarmee informatie over de voortgang van de uitvoering van het GRP en een actueel inzicht van de inkomsten en uitgaven.

Evaluatie GRP 2016-2020 geeft positief beeld

De afgelopen periode stelden we onszelf ten doel de voordelen ('lusten') van water te benutten, maar eerst de nadelen ('lasten') aan te pakken. Dat gebeurde en gebeurt door te zorgen voor een goed en duurzaam rioleringsstelsel en door wateroverlast zo veel mogelijk te voorkomen. Om dit te realiseren investeren wij in rioolvervanging, aanleg van Blauwe aders, afkoppelen en vervanging van pompen en gemalen.

De belangrijkste beleidslijnen uit het GRP 2016-2020 waren:

- Optimaliseren van de financiering om de rioolheffing zo laag mogelijk te houden.
- Samenwerking met partners zoals het waterschap Vechtstromen en Twents waternet.
- Toegroeien naar een robuuster rioleringsstelsel, om ook in de toekomst wateroverlast te voorkomen.

- Voortzetten van afkoppelen van regenwater van de riolering, uiteindelijk tot 40% van het verharde oppervlak. Hierdoor worden (afval)waterstromen gescheiden, verbetert de kwaliteit van het oppervlaktewater en vermindert de overlast door overstorten.

Geconcludeerd is dat nagenoeg alle investeringen en maatregelen uit het GRP zijn uitgevoerd. Hiermee zijn de ambities uit het GRP 2016-2020 gehaald. Bijzondere aandacht verdient het behalen van de ambitie om 40% verhard oppervlak af te koppelen. Hiermee is een goede basis aanwezig om wateroverlast in Oldenzaal te voorkomen en tegelijkertijd een positieve bijdrage te leveren aan de waterkwaliteit in Oldenzaal en de rest van het stroomgebied van waterschap Vechtstromen.

Door te zorgen dat regenwater niet in de vuilwaterriolering terecht komt, maar in de bodem, Blauwe aders of beek, zorgen we ervoor dat de stad minder risico's loopt op wateroverlast, bestrijden we de nadelen van droogte en verbeteren we de waterkwaliteit in beken en vijvers. Vanuit de ambitie van het Waterplan 2003 moest er voor 2033 103,2 hectare verhard oppervlak worden afgekoppeld. Onder meer door de nota Klimaatverandering uit 2018 is de laatste jaren stevig geïnvesteerd in de realisatie van Blauwe aders en waterberging. Ook is bij nieuwe gebiedsontwikkelingen meteen een afgekoppeld regenwatersysteem aangelegd. Door al deze ontwikkelingen is in 2020 de ambitie uit het Waterplan 2003 reeds behaald. Tot en met 2020 is 117,5 hectare bestaand verhard oppervlak afgekoppeld. Daarbij is in de periode 2016-2020 21,0 hectare nieuw verhard oppervlak niet aangekoppeld.

Goed houden wat goed is en stap voor stap groeien naar een klimaatbestendige stad

In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 is het nieuwe beleid, geplande maatregelen en benodigde financiering vastgelegd.

De belangrijkste beleidslijnen zijn de volgende:

- onveranderd doorzetten van de ingezette beleidslijnen tijdens GRP 2016-2020. Waaronder optimaliseren financiering rioolheffing, samenwerking met partners zoals waterschap Vechtstromen, Twents waternet en WBO Wonen, toegroeien naar robuust rioolstelsel;
- afkoppelen van regenwater is geen doel op zich, maar volgt vanuit het aanleggen van Blauwe aders, nieuwe gebiedsontwikkelingen en klimaatbewustzijn bij de Oldenzalers. De basis is gelegd met het behalen van de doelstelling uit 2003 (40% van verhard oppervlak afkoppelen);
- een intensivering van de verplichte waterberging bij nieuwbouw, ook bij particulieren. Door de ligging op de stuwwal is het noodzakelijk om op veel plekken regenwater te bergen en waar mogelijk te infiltreren in de grond;
- In onze maatregelen en communicatie houden we steeds meer rekening met de noodzaak om ons aan te passen aan de klimaatverandering. Om de risico's op schade door wateroverlast, droogte en hittestress zo laag mogelijk te houden blijven we in gesprek met de stad en onze partners. Vanuit de gesprekken volgen mogelijk nieuwe maatregelen tegen de klimaateffecten.

Multifunctioneel gebruik van de buitenruimte

Er moet veel gebeuren en er is maar beperkt ruimte. Om ruimte te geven aan de vele doelstellingen en tegelijkertijd de openbare ruimte van een goede kwaliteit te voorzien zetten wij in op multifunctioneel gebruik van de buitenruimte. Mooie voorbeelden hiervan die in de afgelopen periode zijn gerealiseerd zijn De Stadsweide en De Stadstuinen. Het bestaand stedelijk gebied is hier omgetoverd tot plaatsen waar het fijn is om te zijn. Het is er mooi, maar tegelijkertijd wordt er regenwater vastgehouden en terug gegeven aan de bodem, de natuur kan zich ontwikkelen door een grote variëteit aan groen en de hitte blijft binnen de perken door de verkoelende werking van onze groene airco's, de bomen.

Uitvoeringsprogramma 2021

In 2021 is een investering nodig van ruim 3,0 miljoen euro. Waar mogelijk wordt werk met werk gemaakt en wordt de ruimtelijke inrichting bovengronds en ondergronds tegelijk aangepakt. Voor de

komende periode staan er ook weer goede maatregelen op het programma. De drie grootste projecten waar we vanuit het GRP in 2021 mee bezig gaan zijn Relining De Thij I, Carmelstraat-Lyceumstraat en waterberging Meijbreestraat. Voor het totaal aan maatregelen verwijzen we naar de GRP rapportage en specifiek voor volgend jaar naar het Uitvoeringsprogramma GRP 2021. De investeringen die nodig zijn voor het Uitvoeringsprogramma GRP 2021 worden gedekt uit bestaande kredieten. Het benodigde investeringskrediet heeft de raad reeds bij de Programmabegroting 2021 beschikbaar gesteld.

Singelpark als impuls voor de binnenstad

Het meest in het oog springende traject zal de ontwikkeling van het Singelpark zijn. Een groenblauwe long voor de binnenstad, waarin schoon regenwater wordt opgevangen en terug gegeven aan de bodem tegen droogte. Door meer natuur in de binnenstad koelen we de omgeving bij extreem warm weer. En tegelijk geven we meer ruimte aan natuurlijk bewegen en laten we de historie van Oldenzaal terug komen.

Al deze maatregelen samen zorgen voor een impuls aan de duurzame inrichting van Oldenzaal. En leveren een belangrijke bijdrage aan de Oldenzaalse Global Goals. Met de uitvoering van de werkzaamheden vanuit het GRP en de nota Klimaatverandering wordt ook invulling gegeven aan meerdere Global Goals; 06 (duurzaam beheer water), 13 (klimaatverandering) en 15 (ecosystemen).

Lage riolheffing ondanks lichte stijging

Elk jaar merken we meer van de klimaatverandering. Met piekbuien die waterschade veroorzaken, 3 extreem droge zomers op rij en langere hittegolven. De verwachting is dat deze ontwikkelingen overgaan van incidenteel naar structureel. Dit betekent dat we voor de toekomst meer maatregelen moeten nemen en deze anders inrichten. Hiervoor is extra geld nodig en daarom wordt een lichte stijging van de riolheffing voorgesteld. Ondanks de lichte stijging blijft de riolheffing in Oldenzaal relatief laag. De heffing blijft een van de laagste in Twente en ligt ongeveer 10% onder het landelijk gemiddelde. En door de ingezette optimalisatie van de financiering is de verwachting voor de lange termijn dat de riolheffing minder stijgt dan bij de vorige planning. Voor 2021 is een kostendekkende heffing berekend van € 97,44 berekend. Dit is nagenoeg gelijk aan het tarief voor 2020 (€ 97,20).

Om de riolheffing kostendekkend te houden is de volgende ontwikkeling beoogd:

Jaar/periode	Stijging riolheffing (exclusief indexatie)
2020 → 2021	nihil
2022 t/m 2025 (planperiode)	1,5% per jaar
2026 t/m 2034	1,5% per jaar
2035 t/m 2039	1,25% per jaar
2040 t/m 2044	1,0% per jaar
2045 t/m 2050	0,5% per jaar

Tabel 10.3 Stijging riolheffing 2020-2050, exclusief jaarlijkse indexatie

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de rioolheffing in cijfers en percentages (exclusief jaarlijkse indexatie).

Ontwikkeling rioolheffing exclusief indexatie

Jaar	Stijging heffing (exclusief indexatie)	Rioolheffing (exclusief indexatie)		
		Gebruikersdeel	Eigenarendeel	Totaal
2021	*	(€ 97,44)	(€ 97,44)	(€ 194,88)
2022	1,5%	€ 98,66	€ 98,66	€ 197,32
2023	1,5%	€ 100,14	€ 100,14	€ 200,28
2024	1,5%	€ 101,64	€ 101,64	€ 203,28
2025	1,5%	€ 103,16	€ 103,16	€ 206,32

Tabel 10.4 Ontwikkeling van de rioolheffing 2020-2025, exclusief indexatie

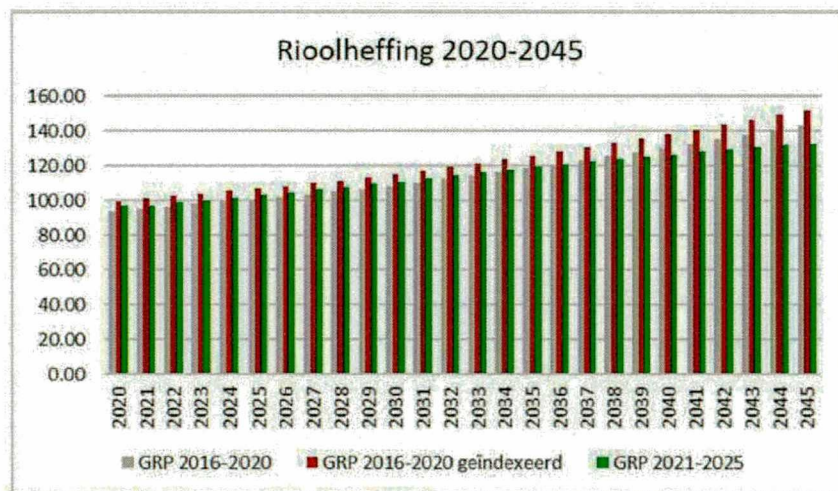
* Rioolheffing 2021 is in de programmabegroting 2021 vastgesteld op € 97,44 ten opzichte van € 97,20 in 2020

Afvlakking van de stijging van de rioolheffing

Onderstaande figuur toont de vergelijking van de ontwikkeling van de heffing uitgezet tegen de in 2016 geprognosticeerde ontwikkeling van de heffing (gecorrigeerd met de inflatie over de periode 2016-2020, waarvoor de CPI gemiddelde inflatie Nederland aangehouden is).

Hierin is voor de lange termijn een afvlakking van de verwachte rioolheffing te zien (groene t.o.v. grijze staven in de figuur). Ondanks het ambitieuze investeringsprogramma voor de riolering en het Delta-plan Ruimtelijke Adaptatie.

Door werk met werk te maken, een geoptimaliseerd financieringsproces en een voordelige rente ziet het plaatje voor de lange termijn er goed uit.

Figuur 10.4 Ontwikkeling rioolheffing 2020 - 2045

In de vergadering van het politiek forum van 30 november 2020 is besloten uw raad te adviseren tot behandeling en besluitvorming over te gaan.

Oldenzaal, 8 december 2020

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

J.H. Dijkstra

P.G. Welman

Bijlagen

1. Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025
2. Uitvoeringsprogramma GRP 2021

Nr. 1051

De raad van de gemeente Oldenzaal;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 november 2020 ,
nr.42/5, reg.nr. INTB-20-04671;

gelet op artikel 147, lid 2 jo. artikel 192 Gemeentewet;

besluit:

1. het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 vast te stellen;
2. het Uitvoeringsprogramma GRP 2021 vast te stellen;
3. het uitvoeringsprogramma GRP 2021 voor € 3.047.500 als volgt te dekken:
  - a. € 1.607.000 Programmabegroting 2021 GRP krediet 2021;
  - b. € 1.050.000 bestaande restantkredieten 2020 of eerder;
  - c. € 62.500 exploitatiebudgetten 2021;
  - d. € 328.000 voorziening Rioolbeheerplan.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 14 december 2020.

de griffier,

J.H. Brokers

de voorzitter,

P.G. Welman